

HIREK

0000

A török Vörös Félhold képeslevelező-lapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság, (Budapest, képviselőház.)

A négy orgazda és a kleptománikus sógor.

Különös bűnpör fura szereplői kerültek szombaton a nagyváradai bíróság elé. Négy komádi-i asszony ellen emelt orgazdaság miatt vádat a királyi ügyészség.

A szokatlan eset története ott kezdődik, hogy a komádi-i kántortanítónak, Kiss Dánielnek van egy beteges, kleptomániás hajlandósága sógora, Oláh Gyula. A sógor együtt lakik a rektor urammal és alkalomadtán pártfogásába veszi azt, ami kezébe kerül. Háztartásbeli ingóságok ezek legtöbbször és Kiss Dániel vigan vesztegeti el potom pénzen sógora holmiját.

A kántortanító persze nem tesz feljelentést a sógora ellen, de kéri az orgazdák megbüntetését. Így kerültek Kovács Bálintné, Bujdosó Gáborné, Farkas Zsigmondné és Héder Istvánné a nagyváradai törvényszék elé, amelynek első büntető tanácsa foglalkozott Ember Géza ítélőtáblai bíró elnöklése mellett az esettel. A bíróság hamarosan megállapította, hogy a vádlottak bűnösök, mert Oláh Gyula feltűnő olesón adott el nekik ágyneműt és lepedőket és ezért a vádlottakat orgazdasági vétsége miatt 3—3 napi fogházra ítélte Kovács Bálintné kivételével, akiről beigazolást nyert, hogy semmit sem vásárolt a lopott holmiból.

Ember Géza elnök ünnepélyes komolysággal hirdette ki az ítéletet, aztán megkérdezte, amint a törvény előírja:

— Megértették az ítéletet?

— Igenis meg.

— Megnyugosznak?

— Igenis meg.

A bíróság intézkedik, hogy fogházör jöjjön, aki a jogerősen elítélteket átkíséri az ügyészséghez. Dr. Szokolay Gyula királyi ügyész közben megjegyzi, hogy tekintettel a büntetés kis voltára és a tavaszi gazdasági munkára, a három asszony haladékot kaphat esetleg a háború végéig és azután üli le a három napot. Megszólal Héder Istvánné:

— Hát bezárnak bennünket! Milyen szegény lesz! Nekem két nagy lányom van... Nem lehet ezt pénzzel megváltani?

— Bizony nem — mondja az elnök.

Most ismét Farkas Zsigmondné is:

— Aztán a sötétbe zárnak be?

— Nincs sötét, van ott ablak.

— Hát ételt kell-e hozni?... Aztán mindig csak ül ott az ember, vagy lehet valamit csinálni is?

— Majd valami könnyű munkát fognak kapni — mondja az elnök. — Ablakot tisztítanak...

— Hál Istennek. De kérem, nem lehetne azt a három napot Komádiban leülni?

— Ott nem, hanem ha Berettyóújfaluban akarják, hát ott leülhetnek...

Közben már meg is jelent a szuronyos börtönőr. A kedvesen naiv dialog véget ért s a bíróság más ügy tárgyalásába fogott.

— A hadügyminiszter cettinjei látogatása.

Báró Krobotin vezérezredes, hadügyminiszter március 31-én délután Cetinjébe érkezett, ahol ünnepies fogadásban részesült. A diszszázadon kívül a cs. és kir. tisztek és tisztviselők, valamint számos montenegrói tiszt diszgyenruhában várták a minisztert. Megjelent továbbá Mitrofan metropolita a papsággal és az előkelőségekkel élén. A cs. és kir. tisztek jelentése után Vukotics Milutin tábornok, a királyné féltestvére bemu-

tatta a montenegrói tiszteket. Mitrofan metropolita ezután a következő beszédet intézte a miniszterhez:

Nagyméltósági miniszter ur! Nagy tisztesség számomra, hogy excellenciádat körünkben üdvözölhetem. Különösen szívesen és dicsérettel tudathatom excellenciáddal, hogy az itteni cs. és kir. katonai kormányzat minden lehetőt megtett, hogy *népünkön általában és mindenben segítsen* és oly segítséget nyújtott, amelynek sikerei már érezhetők. Azonkívül teljes megelégedéssel jelenthetem ki, hogy a győzelmes osztrák-magyar csapatok az okkupáció első napjaitól kezdve *népünkkel szemben szelíden és békésen viselkedtek*, amiért excellenciádnak úgy a magam, mint papságom és a kedves montenegrói nép nevében a legmelegebb köszönetemet fejezem ki. Reméljük, hogy excellenciád I. Ferenc József ő cs. és kir. apostoli felségénél és a császári és királyi kormánynál tolmácsa lesz szerény érzelmeinknek és *legforróbb hálánknak* és e reményben azt kívánom, hogy megérkezése szerencsés legyen és azt Isten áldása kísérje.

Válaszában a hadügyminiszter megköszönte a papság, a tiszkar és a lakosság részéről való barátságos fogadást és megígérte, hogy a cs. és kir. apostoli felségének a montenegrói nép lojális érzelmeiről és hálájáról jelentést fog tenni. Az ezután következő diszmenet alkalmával a hadügyminiszter elismeréssel adózott a pilseni népfelkelők mintaszerű tartásának. Báró Krobotin vezérezredes április 1-én tovább utazott Skodra.

— Háborús áremelkedések 100-tól 1300 százalékig. Budapestről jelentik: A Magyar Gazdaszövetség felterjesztésében kéri a kormányt, hogy a fontosabb ipari cikkek árát maximálja. Ebből az alkalomból a Magyar Gazdaszövetség titkára érdekes statisztikát állított össze a mezőgazdasági és ipari termékek árának növekedéséről. A mezőgazdák statisztikája azt akarja bizonyítani, hogy míg a kenyérmagvak 48—60 százalékkal növekedtek, addig az ipari termékeket a gyárak és kartellék 100, 150, 200, sőt 1300 százalékkal drágították. A nagymértékű árdrágulásban eddig a kénpor vezet, amely a háború előtti viszonyokhoz képest 1376 százalékkal ugrott felfelé. A rézgálic 1311 százalékos árnövekedést mutat. A nyers gépolaj növekedése 581, a csizmaé 400, a cipőé 300, a cipőtalpalásé pedig 500 százalék. A husarak növekedésében a juhhus vezet 235 százalékkal, utána a sertéshus következik 137 százalékkal. A főzelékfélében a kelkáposztáé az elsőség a drágulásban: 407 százalék. A statisztika szerint a háziszappan árának növekedése 340 százalék, a libaé 462, a rizskásaé 445 százalék. A 100 százalékos növekedések még csak normálisnak mondhatók, az árak e nagy hullámozása közepett. A mezőgazdák statisztikusa végeredményben arra a megállapodásra jut, hogy míg a buza ára csak 61 százalékkal növekedett, addig az ebből az anyagból készült ipari cikkek árának növekedése a következő: csiriz 320, keményítő 240, csótészta 180 százalék. Az árpa 50 százalékos árnövekedésével szemben az árpakását 95, az árpakávét 91, az árpagyöngyöt pedig 130 százalékkal drágították meg az ipari feldolgozó vállalatok. A nyers tengeri árnövekedése 86 százalék, míg a tengeriből készült keményítő már 240 százalékkal drágult.

— Patronázs-munkásság a szegedi gyárakban. Dr. Orkonyi Ede, kuriai bíró, a fiatalkoruak felügyelő hatóságának elnöke azzal a kérelemmel fordult a szegedi gyárak vezérigazgatóihoz, engedjék meg, hogy a fiatalkoruak hatósága a munkásleányok kulturális és erkölcsi nevelése érdekében a gyárakban is patronázs-működést szervezzon. A gyárak vezérigazgatói kijelentették, hogy a

legnagyobb örömmel járulnak hozzá a nemes akcióhoz, azt anyagilag is támogatják, amennyiben magukra vállalják az összes költségek fedezését. A kedvező válaszok alapján a patronázs már meg is kezdette működését a gyárakban. Vasárnap délután a Kenderfonógyárban megjelent dr. Orkonyi Ede, aki a munkásnők otthonában egybeült munkásleányoknak szép beszédben fejtegette ki a patronázs működésének célját. Ezután megalakították a gyári munkásnők önképző-körét, daloskört, könyvtárat létesítenek a gyárban és elhatározták, hogy minden vasárnap délután ismeretterjesztő előadásokat rendeznek a munkásleányok számára. Wimmer Fülöp vezérigazgató nagy figyelemmel kíséri a patronázs működését és följajánlotta, hogy a gyár zongora beszerzéséről is gondoskodik. A munkásleányok patronázsa jövő vasárnap az ujszegedi kendergyárban, később pedig a dohánygyárban kezdi meg működését.

— Megszűnik a Kálvária-utcai fiók-hadikórház. Április tizenötödikén megszűnik az izraelita nőgyógyászati Kálvária-utcai fiók-hadikórház. Ebből az alkalomból a szegedi honvédkerületi parancsnokság a következő átiratot intézte a kórház vezetőségéhez:

A Szegedi Zsidó Nőgyógyászati kórházának Szegeden. A kórház megszűntetésére vonatkozó értesítést sajnálattal tudomásul vettem. Fogadja az egyesület a példás rendet, fáradtságot nem is ismerő buzgalommal és kiváló szakértelemmel vezetett kórházuk eredményes működéséért a legfelsőbb szolgálat nevében mélyen érzett hálás köszönetemet és kérem mindazoknak tolmácsolni, kik önzetlen, kitartó munkájukkal mindenkori betegek és sebesültek jólétének előmozdítása érdekében fáradoztak. A betegeknek folyó hó 15-én délután 3 órakor való átvétele és elszállítása iránt intézkedtem. Pernecky, altábornagy.

— A csöngölői összedőlt házak adója.

Az árvíz Csöngölén több házat összedöntött. Ezeknek a házaknak a tulajdonosai, ha az őket ért kárt bejelentik, házadómentességben részesülnek. A vadvizek a városi bérföldek egy részét elárasztották. A városi tanács elhatározta, hogy a városi mérnököt a helyszínére küldi, hogy a víz által elborított parcellákról térképet készítsen, amelynek alapján — esetleg — a bérlők némi bérmentésként részesülnek.

— Állir a fölmentettek egyenruhájáról.

Budapestről jelentik: Az utóbbi napokban a legtöbb vidéki lapban közlemény jelent meg arról, hogy a fölmentettek egyenruhát kapnak. A közlemények illetékes helyről nyert értesülés alapján azt állítják, hogy ezentul mindazok, akiket a honvédelmi kormány közérdekből bizonytalan időre felmentett a katonai szolgálat alól, katonai rangjuknak megfelelő egyenruhában, jelenlegi alkalmazási helyükön maradnak. A Külügy-Hadügy illetékes helyen érdeklődött és azt a felvilágosítást kapta, hogy a hírből egy szó sem igaz. A miniszternek egyáltalán nincs szándéka a fölmentetteket beöltöztetni.

— Elmentek a 28-asok. A prágai 28. gyalogezredet, amelyet egy évvel ezelőtt Szegedre rendelték, mint már megírtuk, elhelyezték Királyhidára. Az ezred azonban a megállapított időben nem mofoglalhatta el új állomáshelyét, mert Királyhidán fekete-himlőjárvány ütött ki. Miután a járvány megszűnt, vasárnap este elindulhatott az utolsó menet is és az egész ezred eltávozott Szegedről. A 28-asok helyébe állítólag a munkácsi gyalogezredet helyezték Szegedre.